

ਸਾਡਾ ਖੁਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ

‘ਸਾਡਾ ਖੁਦਾ ਸਦਾਚਾਰੀ ਹੈ’ ਪਾਠ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਖੁਦਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਅਹਿਮ ਗੁਣ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਨ ਲਈ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਭ ਗੁਣਾਂ ਵਾਂਗ ਇਹ ਗੁਣ ਵੀ ਉਸਦੇ ਖੁਦਾਈ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਤੇ ਉਹਦੇ ਸਭ ਮੁਕਾਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ। ਸਦਾਚਾਰੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਉਹਦਾ ਸੁਭਾਅ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ।

ਖੁਦਾ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਗੁਣ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰੇਮ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਖੁਦਾ ਵਿਚ ਹੀ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਭਾਗ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ‘‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 4:8)।

ਉਸਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ

ਖੁਦਾ ਦੇ ਸਿੱਧ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮੁਕੰਮਲ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਅਸੀਂ ਸਿੱਧਤਾ ਜਾਂ ਸੰਪੂਰਣਤਾ ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਸੰਪੂਰਣਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੜੇ ਢੱਖਦਾਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ, ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ‘‘ਦੁੱਧ ਦਾ ਧੋਤਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਪਰ ...’’?

‘‘ਗੁਣੀ’’ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਸੱਚ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਗੁਣੀ ਬਣਨ ਦੀ ਗੱਲ ਇਕ ਬੜਾ ਦਿਲਚਸਪ ਵਿਸ਼ਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੌਥੀ ਸਦੀ ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਯੂਨਾਨੀ ਲੋਕ ਬੁਧ, ਹਿਮਤ, ਪੀਰਜ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਰੀਰਕ ਗੁਣ ਮੰਨਦੇ ਸੀ।¹ ਮਸੀਹੀ ਕਾਲ ਦੇ ਮੱਧ ਯੁੱਗ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਚਾਰ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਭਾਵਕ ਮੰਨਿਆ ਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ‘‘ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰੀ’’ ਗੁਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਗੁਣੀ ਹੋਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਈਬਲ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦਾਉਂਦ ਦੀ ਦਰਦ ਭਰੀ ਦੁਹਾਈ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: ‘‘ਹੇ ਖੁਦਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਮਨ ਬਣਾ ਦੇ।’’ ਅਸੀਂ ਪਤਰਸ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਦ ਯਿਸੂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ ਡਿੱਗਦਿਆਂ ਉਹਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਚਲਿਆ ਜਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਮਨੁੱਖ ਹਾਂ’’ (ਲੁਕਾ 5:8)। ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਦੋ ਮੁੱਖ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਮਸੀਹੀ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉੱਥੇ ਉੱਤਮ ਗੁਣਾਂ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿੰਨਾ ਡੁੰਘਾ ਹੈ:

ਆਖਰ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰਿਚਿ ਜੋ ਕੁਝ ਸੱਚਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਸਨਮਾਨਯੋਗ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਨਿਆਂ

ਪੂਰਨ, ਜੋ ਕੁਝ ਸੁੱਧ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਮਨਭਾਉਂਦਾ [prosphiles] ਹੈ, ਜੋ ਕੁਝ ਨੇਕਨਾਮੀ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਉੱਤਮ [arete-ਗੁਣ, ਨੈਤਿਕ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠਤਾ] ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ (ਫਿਲਿਪੀਆਂ 4:8)

... ਤੁਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਈਮਾਨ ਨੇਕੀ [arete-ਗੁਣ, ਨੈਤਿਕ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠਤਾ] ਨਾਲ, ਤੁਹਾਡੀ ਨੇਕੀ [arete-ਗੁਣ, ਨੈਤਿਕ ਸ੍ਰੇਸ਼ਠਤਾ] ਗਿਆਨ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਗਿਆਨ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸੰਜਮ ਸਾਬਤਕਦਾਮੀ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਬਤਕਦਾਮੀ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਭਗਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ [philadelphia] ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਭਾਈਚਾਰੇ [philadelphia] ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾ ਪਿਆਰ [agape] ਨਾਲ ਥੰਮੇ ਰਹਿਣ (2 ਪਤਰਸ 1:5-7)।

ਸਦਾਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰੱਖ ਕੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਮਹਾਨ ਤੇ ਭਲੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਸਾਮਿਲ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੱਬ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਇਕ ਚਣੌਤੀ ਵਾਂਗ ਹੈ।

ਆਏ ਦੀ ਸਾਡੀ ਆਮ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਦੋ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ, ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸਦੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ‘ਪ੍ਰੇਮ’ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਦਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਜਾਹਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ‘ਆਈ ਲਵ ਆਈਸਕ੍ਰੀਮ’; ‘ਆਈ ਲਵ ਗੋਡ’; ‘ਆਈ ਲਵ ਯੂ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਬਰੈਰ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ’; ‘ਮੈਨੂੰ ਉਪਰ ਦੀਆਂ ਅਣਦੇਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਉਣਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ’; ‘ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ।’ ਦੂਸਰਾ, ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ‘ਪ੍ਰੇਮ’ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧ ਦੀ ਕਮੀ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਦੰਗ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਭੇਤ ਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ ਹੀ ਪਰ ਇਨਸਾਨੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਅਰਥ ਸਮਝਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?

ਉਮੀਦ ਦੇ ਕੇ ਨਾਉਮੀਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ:

... ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਭ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸਕਤੀ ਮਿਲੇ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਚੌੜਾਈ, ਲੰਬਾਈ, ਉਚਾਈ ਅਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਜਾਣੋ, ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਗਿਆਨ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋ ਜਾਵੋ (ਅਫਸੀਆਂ 3:17-19)।

ਇਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਵਚਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਜ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਦੁਆ ਵਿਚ ਗੋਡਿਆਂ ਪਰਨੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦੀ, ਅੰਤ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਖੋਜ ਲਈ ਨਿਮਰਤਾ ਅਤੇ ਖੋਜ ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਖੁਦਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਵਚਨ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 15:4) ਅਤੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਇਹਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ (2 ਤਿਮੋਥਿਊਸ 3:15)। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੁਦਾ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਉੱਚਤਾ, ਸਰਬ ਵਿਆਪਕਤਾ, ਸਰਬ ਗਿਆਨਤਾ ਅਤੇ ਸਰਬ-ਸਕਤੀਮਾਨਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ

ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਉਸਦਾ ਅੰਤ ਸੁਭਾਅ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਪਿਆਰ ਵੀ ਅੰਤ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਹਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਅਨਾਦੀ ਅਰਥਾਤ ਸਦਾ ਤਕ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (1 ਰਾਜਿਆਂ 10:9; ਧਿਰਮਿਯਾਹ 31:3; ਰੋਮੀਆਂ 8:35-39)।

ਖੁਦਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਅਨਾਦੀ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਇਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੁਦਾ ਕਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਸੀ? ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਰਥਾਤ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਅੰਤ ਕਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਥੇ ਖੁਦਾ ਵੀ ਸੀ (ਯਸਾਯਾਹ 57:15)। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਢੁਕਵਾਂ ਸਵਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਜਵਾਬ ਫੈਸਲਾਕੁਣ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਦਾ ਅਰਥ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਹਦਾ ਜਵਾਬ ਫੈਸਲਾਕੁਣ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਸ਼ਖਸਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦਾ ਸਿੱਧ ਪ੍ਰੇਮ ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੇਮ ਪਿਤਾ, ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਿਚ ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਰੋਕ ਟੋਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਫੈਲਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਿਤਾ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ, ‘‘ਤੂੰ ਜਗਤ ਦੀ ਉਤਪਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਿਆ’’ (ਯੂਹੰਨਾ 17:24)। ਫਿਰ ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਅਜਾਦ ਖੁਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਸੰਚਾਰਤ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰਾ ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਗਟੀਕਰਣ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਪੂਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਖੁਦਾ ਦਾ ਭੈ-ਭਰਿਆ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰ ਤ੍ਰਿਏਕਤਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ, ਸੰਪੂਰਣ ਏਕਤਾ, ਅੰਤ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ, ਸ਼ਾਂਤ ਅਬਦਲ² ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਸਿੱਧ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਗੱਲ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੈ।

ਉਸਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਖੁਦਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵੀ ਤੋਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਪਾਤਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਜਿੰਦਾ ਖੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਧ ਖੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸੱਚਿਅਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੇਮੀ ਖੁਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ ਦੀ ਭੈਦਾਇਕ ਸਕਤੀ, ਗੁੜ੍ਹ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰੰਗ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਗੁਣ ਉਹਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ, ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੇ ‘‘ਕੰਮਾਂ’’ ਦੀ ਛਤਰੀ ਹੋਣਾ ਕੰਮ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾਲ ਕਿ ਖੁਦਾ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੁਦਾ ਦਾ ਪਿਆਰ ਉਹਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮੀ ਖੁਦਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਉਹਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਹਦਾ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਉਹਦੇ ਲਈ ਸਾਡੇ ਪਿਆਰ ਵਿਚ ਏਨੇ ਵੱਡੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਲ਼ਸ਼ਣ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਉਹਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਬਾਰੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਕ ਮੌਕੇ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਦੁਆ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੇ ਉਹਦੇ ਚੇਲਿਆ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ‘‘ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਨੂੰ ਦੁਆ ਕਰਨੀ ਸਿਖਾ’’ (ਲੁਕਾ 11:1)। ਖੁਦਾ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਸਾਰਿਕ ਸੋਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਉਹਦੇ ਨਵੇਂ ਸਬੰਧ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ

ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਖੁਦਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨੇ ਪੈਣਗੇ।

ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਨਾ ਪੇਂਗਾ ਕਿ ‘ਮਸੀਹੀ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਅਰਥ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਅਰਥ ਜਜਬਾਤ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਛਿਆ ਹੈ: ...’³ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਿਥੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲੱਗੇ। ਜੋ ਸਮਾਜ ਇਹ ਮੰਨ ਲਏ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ 90 ਫੀਸਦੀ ਸੈਕਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਜਾਂ ਉਹਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ *eros* (ਕਾਮ ਉੱਤੇਜਨਾ) ਸ਼ਬਦ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਪਰ ਕਾਮ ਦੇ ਪਾਪ ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਮੱਤੀ 5: 27-29; 1 ਕਰਿੰਥੀਆਂ 6: 18-20)।

ਯਕੀਨਨ, ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਗਿਆ ਪਿਆਰ ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਿਆਹ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਮੁਕ ਪ੍ਰੇਮ ਸਬੰਧ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਢੰਗ ਹੈ। ਖੁਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਐਨੀ ਇੱਜਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਹਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਅਫਸੀਆਂ 5: 22-33)।

ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸੁੰਦਰ ਢੰਗ ਦੋਸਤੀ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਾਣ ਦੇ ਦਾਣੇ’’ (ਯੂਹੇਨਾ 15: 13)। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਦਰਜਨਾਂ ਵਾਰ ਨਾਉਂ *philos* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ (ਯੂਹੇਨਾ 11: 11; ਲੂਕਾ 12: 4)। ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ *phileo* ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਦੋਸਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ (ਯੂਹੇਨਾ 11: 3), ਯਿਸੂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ (ਯੂਹੇਨਾ 11: 15), ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰੇਮ (ਮੱਤੀ 10: 37) ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸਾਡੇ ਖੁਦਾ ਵੱਲੋਂ ਹੀ ਵਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ (1 ਯੂਹੇਨਾ 4: 8)। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ *agapao* ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੈਂਕੜੇ ਵਾਰ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੇਮ ਜੀਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਰਗ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਉੱਥੇ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਈ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਭਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਲਈ ਖੁਦਾ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਜੀਵਨ ਅਰਥਾਤ ਜਿੰਦਾ ਗੁਣ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਉਸ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ ਭੇਂਟ ਅਰਥਾਤ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਗਾਮੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸੀ। ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਕਲੋਤਾ ਪੁੱਤਰ ਬਖਸ਼ਦ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰੇਕ ਜੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਰੇ ਨਾਸ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸਦੀਪਕ ਜੀਉਣ ਜਾਵੇ’’ (ਯੂਹੇਨਾ 3: 16)। ਯਿਸੂ ਦੀ ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨਾ ਸਾਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੇ ਉਸ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਗਤਸਮਨੀ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੀ ਇੱਛਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਾਪ ਭਾਵ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਭੂ ਰਾਹੀਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਖੁਦ ਨੂੰ ਦੇ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ
ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਭਈ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਿਆਂ ਬਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਉਂ ਜੋ
ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਇਹ ਹੈ ਭਈ ਅਸੀਂ ਉਹ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰੀਏ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ
ਹੁਕਮ ਅੱਖੇ ਨਹੀਂ ਹਨ (1 ਯੂਹੰਨਾ 5:2, 3)।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਪਲੈਟੋ ਦਿ ਰਿਪਬਲਿਕ 427ਬੀ-29ਬੀ। ²‘‘ਅਬਦਲ’’ ਤੋਂ ਭਾਵ ਖੁਦਾ ਦਾ ਨਾ ਬਦਲਣ ਵਾਲਾ ਸੁਭਾਅ ਹੈ।
ਅਸੀਂ ਮੀਅਰ ਸਿਸਚਿਐਨਟੀ (ਨਿਯੂ ਯਾਰਕ: ਮੈਕਮਿਲਨ ਕੰ., 1960), 115.